

11. Тенденції ринку борошна в Україні

БзенкоАльона, Олександр Данькевич
Національний університет харчових технологій

Вступ.: Сучасний стан економіки супроводжується значними трансформаціями, також падінням обсягів виробництва та реалізації зернових культур, продукції переробки зерна, зниженням показників ефективності розвитку борошномельно-круп'яної і комбікормової промисловості, порушенням рівноваги у співвідношенні попиту і пропозиції борошна, крупів та комбікормів. Тому в таких умовах постає необхідність у всебічному вивченні, узагальненні та розробці науково-практичних рекомендацій щодо вирішення проблеми значного підвищення ефективності функціонування борошномельно-круп'яної галузі в регіонах та по країні в умовах ринкового господарювання, збалансованого та пропорційного розвитку сировинних зон та зернопереробних підприємств.

Методи дослідження. : Висвітлення сучасного стану ринку борошна в Україні, визначення чинників, що впливають на нього та характеристика його основних «гравців» здійснювались за допомогою аналізу статей та монографій молодих вчених, а також статистичної інформації Державної служби статистики України. Також одним з методів був метод спостереження за змінами тенденцій на ринку борошна впродовж останніх років.

Результати. : На сьогоднішній день ринок борошна в Україні складається на 90% з промислового та 10% з побутового споживання. Хоча даний ринок є конкурентним, проте, 70% ринку контролюється 60-70 великими виробниками, а половина даного ринку тримає 20 з них. Що ж до регіональних ринків то всі вони поділені між 6 ключовими вертикально інтегрованими українськими фінансово-промисловими групами, які контролюють 50-70 % місцевого ринку.

За даними Української зернової асоціації офіційна середня рентабельність виробництва борошна становить 8-10% [2]. Обсяг ринку борошна в Україні в основному орієнтований на внутрішній ринок і приводиться в рух за рахунок внутрішнього виробництва та імпорту. А невелике зменшення загального річного внутрішнього споживання (1-5%), за рахунок зменшення попиту на борошно серед жінок міст, які стали надавати перевагу готовим хлібобулочним виробам, тому основними споживачами борошна стають жителі приміських територій, та пекарні. Дане зменшення внутрішнього споживання компенсується за рахунок збільшення експорту борошна із України. Ринок борошна характеризується невеликими обсягами імпорту борошна.

Основними видами та споживачами борошна на внутрішньому ринку є:

- пшеничне і житнє борошно: продукти, що використовуються для випічки та виробництва різних видів хліба та кондитерських виробів (тістечка, торти, вафлі,

печиво). Споживачі: пекарні, кондитерська галузь. Найбільші виробники: всі ключові гравці ринку.

- кукурудзяне борошно: обмежене використання для виробництва хлібобулочних виробів, різних закусок (пластівці, снеки, чіпси і т.д.). Використовується як доповнення до пшеничного борошна в хлібі та хлібобулочних виробах. Споживачі: пекарні, кондитерська промисловість і кафе. Найбільші виробники: «Луганськмлин», AlteraLtd, «Біосен-Агро», «Виноградарський В&В завод».

Висновки.: Виходячи з проведеного аналізу можна зробити висновки, що стан ринку борошна в Україні є задовільним, проте потребує певного втручання з метою збільшення конкуренції на ньому, та зменшення його частки в руках основних «гравців».

Література

1. Осауленко, О.Г. (2012), Україна в цифрах 2011 рік: стат. зб., Державна служба статистики України.

2. Офіційний сайт компанії «Укрселко» (2012), “Аналіз ринку борошна”, режим доступу: <http://ukrselko.com/>, дата звернення до ресурсу листопад 2012.

3. Князєв, С.І., “Ефективність розвитку борошномельно-круп'яної і комбікормової промисловості в Україні”, канд. екон. наук, Економіка промисловості, Національна академія наук України, Київ, Україна.